

Täysistunto

Keskiviikko 22.6.2016 klo 14.03—21.14

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi esitutkintalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 99/2016 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Keskustelu

20.11 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Esitutkintalain kohdalla on kyse oikeusministeriön neuvottelukunnan jättämästä oikeudenhoidon uudistamisohjelmasta 2013—2025, siihen liittyvien asioiden kehittämisestä ja eteenpäinviemisestä.

Tässä esityksessä pannaan kansallisesti täytäntöön direktiivi oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä. Tosin meillä on aika lailla nämä asiat jo voimassa, koska meillä on 2014 tullut voimaan esitutkinta- ja pakkokeinolaki.

Tämän direktiivin, mistä on kysymys tässä, 9 artiklan 1 kohdassa asetetaan erityisiä vaatimuksia avustajan käytöstä luopumiselle, jotta luopumista voidaan pitää pätevänä. Olenaista tässä on se, että luopuja ymmärtää luopumisen merkityksen ja että sen pitää olla vapaaehtoista. Kokonaisuudessaan tässä on ohjelman mukaankin kyse avustamisen laadusta.

On hyvä, että tähän lakiin otettaisiin säännökset alle 18-vuotiaiden vapaudenmenetyksestä ilmoittamisesta hänen huoltajilleen ja sosiaaliviranomaiselle.

Tämä esitys on tarpeellinen ja järkevä, ja siinä on myös ehdotus oikeusapulain muuttamisesta. Siinä oikeusapulakiin lisättäisiin säännös avustajan palkkion korvaamatta jättämisestä, jos avustamisessa on avustajan toiminnan vuoksi ilmennyt vakavia avustamisen lainlyöntejä.

20.13 **Antti Häkkänen kok:** Arvoisa puhemies! Tämä on tarpeellinen esitys, jonka hallitus on tuonut, ja tämä liittyy itse asiassa isoon kokonaisuuteen, jossa esitutkintasäätelyä ja muuta on jo pitkän aikaa remontoitu Suomessa. Hallituksen tulee tähän panostaa tulevina vuosina entistä enemmän, kun luottamus näihin viranomaistoimenpiteisiin on saattanut viime vuosina pikkusen horjua kansalaistasolla. Sen takia on tärkeätä, että säätelyllä pystytään luomaan ennakoitava ympäristö sinänsä viranomaistoimijalle mutta myös niin, että kansalaiset ymmärtävät sitä lainsäädäntöä ja tätä perustaa. Tämän kansalaisluottamuksen vaaliminen näissä toimenpiteissä on äärimmäisen tärkeätä, ja viime aikoina kaikki ei ole ehkä mennyt ihan nappiin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2016 vp

20.14 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Tähän on vaan pakko lisätä se, että tällä hetkellä olemme joutuneet karsimaan hyvin monesta asiasta varoja ja esitutkinta on ala ja kokonaisuus, joka on ollut viime aikoina todella kovilla. Siihen, että me pystymme hoitamaan sen asianmukaisesti ja laadukkaasti, tämä tuo todella paljon haasteita.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.